

Sygn. akt II Ka 119/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Krośnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Arkadiusz Trojanowski /spraw./

Sędziowie : SSO Jarosław Krysa

SSO Janusz Szarek

Protokolant: Wioletta Pelczar

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krośnie – Jerzego Haligowskiego

po rozpoznaniu w dniach 17 kwietnia i 13 czerwca 2018 roku w Krośnie

sprawy **R. B.**, s. W. i H. zd. P., ur. (...) w S.

oskarżonego o przestępstwo z art. 233 § 1 k.k., art. 234 k.k. i art. 238 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k..

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Sanoku z dnia 18 grudnia 2017 roku, sygn. akt II K 713/16

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy,

II. zasądza od oskarżonego R. B. na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze, w tym opłatę za drugą instancję w kwocie 100 zł /sto złotych/.

Sygn. akt II Ka 119/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Sanoku z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt II K 713/16, oskarżony R. B. został uznany za winnego tego, że w dniu 21 lipca 2014 r., w S., podczas przesłuchania w charakterze osoby zawiadamiającej, na Komendzie Powiatowej Policji w S., będąc uprzedzony o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 k.k., 234 k.k. i 238 k.k., złożył zeznania, mające służyć za dowód w postępowaniu karnym 2 Ds.558/14/D, w którym zeznał nieprawdę, polegającą na tym, że zawiadomił o przestępstwie karnym, którego J. R. (1) i M. K. nie popełnili, a polegające na tym, że w dniu 19 lipca 2014 r., w/w groził mu przy użyciu broni, że go zabije oraz polegające na tym, że M. K. wskoczył mu na plecy i usiłował zarzucić mu na szyję linkę, wskutek czego doznał on obrażeń, czym ponadto fałszywie oskarżył J. R. (1) i M. K. o popełnienie przestępstwa karnego, to jest przestępstwa z art. 233 § 1 k.k., art. 234 k.k. i art. 238 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Za powyższy czyn Sąd skazał oskarżonego, na podstawie przepisów art. 233 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 15 kwietnia 2016 r., przy zastosowaniu art. 37 a k.k. i zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych ustalając stawkę dzienną na kwotę po 20 zł.

Ponadto, Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę.

Powyższy wyrok zaskarżyli apelacją własną oskarżony R. B. i jego obrońca.

Oskarżony zaskarżył wyrok w całości i treści swojej apelacji podniósł rażąco niesprawiedliwość orzeczenia i skazanie go za czyn, którego nigdy nie popełnił. W szczegółowym rozwinięciu oskarżony opisał okoliczności zdarzeń z dnia 19 lipca 2014r., a następnie wytknął błędy w prowadzeniu postępowania przez Policję, prokuraturę i Sąd pierwszej instancji. Zarzucił oparcie ustaleń faktycznych na niepełnym, nierzetelnym i sfabrykowanym materiale dowodowym zebrany w sprawie, w tym wskazał na brak przeprowadzenia obligatoryjnej w jego przekonaniu, czynności przeszukania samochodu J. R. (1) i posesji M. K. bezpośrednio po dniu zdarzenia, w celu znalezienia broni i linki, którą miał zaatakować go M. K., oparcie się na niepełnym dowodzie w postaci nagrania zdarzenia zabezpieczonego na płycie DVD. Jednocześnie zarzucił niewłaściwą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, kwestionując prawdziwość zeznań K. K., B. K. oraz M. K., jak również funkcjonariuszy Policji.

Oskarżony wniósł o uniewinnienie.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości i zarzucił orzeczeniu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt. 1 k.p.k.), a to art. 11 § 2 k.k. przez uznanie, że zachodzi kumulatywny zbieg przepisów z art. 233 k.k., 234 k.k. oraz 238 k.k.,
2. naruszenie przepisów prawa procesowego (art. 438 pkt. 2 k.p.k.), a to art. 410 k.p.k. przez pominięcie przy wyrokowaniu istotnej części materiału dowodowego co mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia,
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt. 3 k.p.k.) poprzez ustalenie, że:
 - zeznania świadków oskarżenia, w szczególności M. K., K. K. i J. R. (1) są wiarygodne i w oparciu o ich treść możliwym jest ustalenie stanu faktycznego,
 - nagranie video dokonane przez W. K. obrazuje cały przebieg zdarzenia i może być podstawą dokonywania ustaleń faktycznych,
 - J. R. (1) przyjeżdżając na miejsce zdarzenia nie miał przedmiotu mogącego być uznanym przez oskarżonego za broń i nie groził jego użyciem,
 - M. K. nie użył wobec R. B. linki lub innego przedmiotu przypominającego ją.

Obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzutu aktu oskarżenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja samego oskarżonego, jak i jego obrońcy okazała się jedynie nieuzasadnioną polemiką z trafnym i poprawnym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego w Sanoku i wobec tego nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy i wszechstronny przeprowadził postępowanie dowodowe w sprawie, właściwie skonfrontował i ocenił zebrane dowody, a na ich podstawie ustalił stan faktyczny sprawy oraz winę oskarżonego. Ocena dowodów nie wykazuje błędów logicznych, nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów i dlatego zasługuje na pełną akceptację.

Odnosząc się do apelacji samego oskarżonego R. B., odczytując jego właściwe intencje, należy wskazać, iż sprowadza się ona zasadniczo do polemiki z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd Rejonowy, jak również kwestionowaniem sędziowskiej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Twierdzenia oskarżonego, dotyczące oparcia wyroku na sfalszowanych dowodach w postaci zeznań świadków, matactwa Policji, biegłych powołanych w sprawie oraz prokuratury są zupełnie niezrozumiałe i nie sposób podzielić racji prezentowanych w tymże zakresie. Nie przekonuje przedstawiona przez oskarżonego w apelacji wersja zdarzenia, które miało mieć miejsce w dniu 19 lipca 2014 r., będąca jedynie poglądem oskarżonego w tej kwestii. Skarżący nie wskazał dlaczego jego wersja miałaby być wersją prawdziwą,

skoro zebrane i prawidłowo ocenione w sprawie dowody w sposób jednoznaczny wykazały poprawność wersji przyjętej przez Sąd pierwszej instancji.

Wskazać należy, że nie zasługuje na uwagę zarzut podniesiony przez oskarżonego, iż nie podjęto czynności w celu poszukiwania broni rzekomo posiadanej przez J. R. (1) w trakcie zdarzenia w dniu 19 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 grudnia 2017 r. dokładnie wskazał, że funkcjonariusze KPP w S. dokonali czynności przeszukania pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych należących do J. R. (1) w dniu 21 lipca 2014 r. Ponadto, Sąd powołał inne dowody, którym dał wiarę ustalając, iż J. R. (2) nie posiadał broni i amunicji nielegalnie.

Również twierdzenie oskarżonego, iż nagranie zdarzenia z dnia 19 lipca 2014 r., utrwalone na płycie DVD, nie zostało w całości zabezpieczone, a ponadto zostało sfabrykowane przez M. K. i funkcjonariusza Policji zatrzymującego płytę w depozycie jawi się jako niedorzeczne. Również w tej kwestii zgromadzony materiał dowodowy nie daje podstaw do odmiennej oceny, aniżeli ta która została poczyniona przez Sąd Rejonowy. Z materiału dowodowego w sposób jednoznaczny wynika, iż na nagraniu nie ma pełnego przebiegu zdarzenia, gdyż osoba je nagrywająca nie była obecna przy zdarzeniu od samego początku.

W odniesieniu zaś do przeprowadzonych w sprawie dowodów z osobowych źródeł dowodowych uznać należy, że także i w tej kwestii oskarżony przedstawia w apelacji jedynie swoją ocenę zeznań poszczególnych osób. Podobnie, jak w kwestii zarzutów dotyczących nieprawidłowości działań podjętych przez Sąd i Prokuraturę w trakcie postępowania, które również są oceną oskarżonego.

Odnosząc się zaś do apelacji obrońcy oskarżonego wskazać należy, iż w istocie zarzut sformułowany w punkcie 2, wskazujący na naruszenie przepisów postępowania (art. 438 pkt. 2 k.p.k.), a to art. 410 k.p.k. przez pominięcie w wyrokowaniu istotnej części materiału dowodowego, co mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia oraz zarzut z punktu 3, wskazujący na błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt. 3 k.p.k.) są tożsamymi zarzutami, które podniósł oskarżony w swojej apelacji, do których w powyższych rozważaniach Sąd się odniósł.

Jedynie uzupełniająco należy ustosunkować się do kwestii podniesionej przez obrońcę, mianowicie nieprawidłowego ustalenia stanu faktycznego przez przyjęcie, że J. R. (1) przyjeżdżając na miejsce zdarzenia nie miał przedmiotu mogącego być uznany przez oskarżonego za broń i nie groził jego użyciem oraz, że M. K. nie użył wobec R. B. linki lub innego przedmiotu przypominającego linę. Ustalenia faktyczne poczynione w tym zakresie przez Sąd Rejonowy nie budzą wątpliwości Sądu Okręgowego. Zasługują one na pełną aprobatę i uznanie, że postępowanie dowodowe w tym zakresie zostało przeprowadzone bezbłędnie. Sąd Rejonowy szczegółowo powymieniał jakim dowodom w kwestii posiadania przez J. R. (1) broni dał wiarę, a jakim nie. Wskazał na sprzeczność relacji przedstawianych przez oskarżonego dotyczących tych okoliczności oraz braku osobowych źródeł dowodowych, które mogłyby potwierdzić wersję oskarżonego. Sąd poprawnie przyjął, iż nieścisłości te świadczą o braku wiarygodności wersji zdarzeń oskarżonego. Również w odniesieniu do użycia przez M. K. linki, Sąd wyjaśnił na podstawie jakich dowodów poczynił ustalenia faktyczne w tym zakresie. Wskazał na zeznania P. B., na nagranie W. K. oraz zeznanie M. W., które wykluczyły wersję przedstawioną przez oskarżonego. Ocena dowodów jest jak najbardziej prawidłowa i przekonująca oraz wyciągnięte z niej wnioski są w pełni uprawnione. Dlatego zarzut ten nie jest trafny.

„W doktrynie jak i orzecznictwie podkreśla się, że obdarzenie wiarą w całości lub w części jednych dowodów oraz odmówienie wiary innym jest prawem sądu, który zetknął się z tymi dowodami bezpośrednio i pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k., jeżeli oczywiście zostało to poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi przy tym wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku. O przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów można mówić tylko wtedy, gdy ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego zawiera oczywiste błędy natury faktycznej, bądź logicznej. Wskazać bowiem również należy, że krytyka odwoławcza aby mogła być skuteczna, musi wykazać nieprawidłowości rozumowania zaskarżonego orzeczenia, a jeżeli tego nie czyni, a ogranicza się jedynie

do zapewnienia, że badane zdarzenia miały inny przebieg, to nie można oczekiwać, że krytyka ta zostanie uwzględniona (byłoby to bowiem postępowanie dowolne, przenoszące gołosłowne zapewnienia nad działalność racjonalną, opartą na dowodach). W procesie karnym nie chodzi o to, czy określone ustalenia faktyczne są przekonujące dla strony, ale o to, czy są one przekonujące lub nieprzekonujące dla sądu w kontekście całokształtu materiału dowodowego. Sama odmienność przekonania strony apelującej odnoszącej się do danych ustaleń faktycznych nie uzasadnia zarzutu obrazy przepisu art. 7 k.p.k.” /wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 października 2017 r., II AKa 235/17, LEX nr 2412811/

Zarzut obrońcy oskarżonego dotyczący naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt. 1 k.p.k.), a to art. 11 § 2 k.k. przez uznanie, że zachodzi kumulatywny zbieg przepisów z art. 233 k.k., 234 k.k. oraz 238 k.k. również nie zasługiwał na uwzględnienie.

Rację należy przyznać obrońcy oskarżonego w zakresie, w jakim twierdzi on, że kwestia dopuszczalności kumulatywnego zbiegu powyższych przepisów jest w doktrynie przedmiotem kontrowersji. Jednakże, nie można zgodzić się z obrońcą, iż w przedmiotowej sprawie poprawną kwalifikacją zarzucanego oskarżonemu czynu byłby jedynie przepis art. 233 k.k., ewentualnie co najwyżej z art. 233 i art. 234 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z pominięciem art. 238 k.k.

W doktrynie wskazuje się, że możliwe jest przyjęcie zbiegu kumulatywnego art. 234 k.k. z przepisami art. 233 § 1 i 4 k.k. w sytuacji, w której przekazanie fałszywego oskarżenia następuje w warunkach przewidzianych w art. 233 § 1 k.k. i przyjmuje postać fałszywych zeznań. Pomimo znacznej dysproporcji ustawowego zagrożenia karą tych dwóch przepisów nie można jednak pomijać w opisie i kwalifikacji prawnej art. 234 k.k. z uwagi na dwojaki przedmiot ochrony tego przepisu. Obok dobra wymiaru sprawiedliwości dobrem chronionym jest cześć czy też dobre imię osoby, co musi uzyskać odzwierciedlenie w finalnej kwalifikacji prawnej czynu. Możliwe jest także przyjęcie zbiegu kumulatywnego art. 238 k.k. z art. 234 k.k. w sytuacji, w której sprawca tym samym czynem dokona zawiadomienia o przestępstwie niepopelnionym i fałszywie oskarży inną osobę o popełnienie takiego czynu. /R.A. Stefański, Zawiadomienie..., s. 45; r. Góral [w:] R. Góral, O. Górniok, Przystępstwa... s. 167; L. Tyszkiewicz [w:] Kodeks karny..., red. M. Filar, s. 1331; J. Piórkowska-Flieger [w:] Kodeks karny... red. T. Bojarski, 2016, s. 668). Przeciwnie stanowisko, o pochłanianiu art. 238 k.k. przez art. 234 k.k. nie zasługuje na poparcie, a to z tego względu, że opisane w art. 234 k.k. fałszywe oskarżenie może odnosić się zarówno do przestępstwa popełnionego, jak i niepopelnionego. Tak więc kwalifikowanie w takim wypadku zachowania sprawcy wyłącznie w oparciu o art. 234 k.k. nie oddaje całej kryminalno-politycznej zawartości tego zachowania, którego istota nie sprowadza się do wyłącznie fałszywego oskarżenia, zwłaszcza w sytuacji, w której zawiadomienie o przestępstwie niepopelnionym ma szerszy zakres niż fałszywe oskarżenie.

W odniesieniu do kwestii kumulatywnego zbiegu przepisów z art. 238 k.k. i 233 k.k. w orzecznictwie wyrażono pogląd, zgodnie z którym nie stoi na przeszkodzie ocenianiu zachowania polegającego na złożeniu fałszywego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i złożeniu fałszywych zeznań przez przyzmat kumulatywnej kwalifikacji z art. 238 k.k. i art. 233 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.. Gdyby zatem zgodzić się z Sądem Rejonowym, że zarzucanych oskarżonemu zachowań nie można traktować jako dwóch odrębnych przestępstw, to koniecznym byłoby uwzględnienie w kwalifikacji prawnej obu wymienionych przepisów. Przepis art. 233 § 1 k.k. nie oddaje w pełni całej, kryminalnej zawartości czynu. /wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 maja 2013 r., II Aka 563/12, LEX nr 1378466, podobnie SA w Poznaniu w wyroku z dnia 11 września 2014 r., II AKa 134/14, LEX nr 1527136, SA w Warszawie w wyroku z dnia 20 maja 2013 r., II AKa 129/13, LEX nr 1331109, SA w K. w wyroku z dnia 23 marca 2011 r., II AKa 468/10/

Biorąc pod uwagę powyższe należało uznać, w ślad za Sądem Rejonowym w Sanoku, że czyn popełniony przez R. B. wyczerpał znamiona opisane w art. 233 k.k., 234 k.k. i 238 k.k., których zastosowanie w kumulatywnym zbiegu z art. 11 § 2 k.k. było w realiach przedmiotowej sprawy jak najbardziej możliwe i prawidłowe.

Oceniając całościowo wydany wobec oskarżonego wyrok trzeba przede wszystkim dostrzec jego prewencyjny charakter. Ma on zwrócić uwagę oskarżonego na niewłaściwość jego zachowania i przestrzec przed tożsamymi zachowaniami w przeszłości.

W takim stanie rzeczy zaskarżony wyrok utrzymano w mocy jako adekwatny i właściwy.

Podstawą orzeczenia Sądu Odwoławczego są przepisy art. 437 § 1 k.p.k., art. 438 pkt. 1, 2 i 3 oraz art. 456 k.p.k.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 636 § 1 i 3 k.p.k., natomiast o opłacie za drugą instancję na podstawie art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych.